

WVS-Groep

Jaarstukken 2016

Roosendaal, 3 april 2017

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.03.APR.2017.....

Inhoudsopgave

blz.

Jaarverslag

1.	Inleiding	3
2.	Exploitatieresultaat	4
3.	Financiële positie	5
4.	Besluit begroting en verantwoording 2004	6
5.	Weerstandsvermogen & risicobeheersing	6
6.	Treasuryparagraaf	7
7.	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	8
8.	Paragraaf bedrijfsvoering	10
9.	Paragraaf verbonden partijen	15

Jaarrekening

Balans per 31 december 2016	17
Overzicht van baten en lasten 2016	18
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	19
Toelichting op de Balans per 31 december 2016	23
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	28
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2016	29
Toelichting WNT	34
Overige gegevens	35
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03. APR. 2017.

Jaarverslag

1. Inleiding

Op grond van het BBV moet in de jaarstukken per programma verantwoording worden afgelegd over de zogenaamde 3W-vragen: Wat wilden we bereiken?, Wat hebben we gedaan?, Wat heeft het gekost? WVS onderscheidt slechts 1 programma, te weten de uitvoering van de WSW. De genoemde W-elementen komen onder andere naar voren in de paragrafen 1 en 8 van het jaarverslag (beschrijving van wat we hebben gerealiseerd en wat we hebben gedaan) en in de jaarrekening (wat heeft het gekost en welke opbrengsten hebben we gerealiseerd). Kortheidshalve verwijzen wij u naar de genoemde onderdelen van de jaarstukken.

WVS-Groep is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) voor de gemeenten Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert. Als vergoeding voor de uitvoering van deze wet krijgen de gemeenten een vast bedrag toegekend in hun participatiebudget SW. Basis hiervoor is een fictieve rijkssubsidie per standaard eenheid (SE), die voor 2016 € 25.451,- bedroeg. Het aantal SE's is geraamd obv de realisatie van 2015 en een fictieve uitstroom van de SW-doelgroep obv statistische landelijke uitstroomcijfers. Daarnaast is er nog een rijksbijdrage ontvangen uit andere gemeenten van medewerkers die bij WVS-groep in dienst zijn maar in een andere gemeente woonachtig zijn. Hiertegenover staat dat voor SW-medewerkers woonachtig in een deelnemende gemeente maar werkzaam bij een ander SW-bedrijf de rijksbijdrage aan dat andere SW-bedrijf moet worden overgedragen. De totale fictieve taakstelling voor 2016 voor WVS-groep is 2.272,68 SE. Rekening houdend met de taakstelling per gemeente is de onderschrijding 11,35 SE.

	Realisatie WVS-Groep, excl. verrekening buiten- gemeenten	buiten- gemeenten	Voorlopige taak-stelling afgegeven in 2015	Def. Fictieve taakstelling september- circulaire 2016	Realisatie WVS-groep, incl. verrekening buiten-gemeenten	over- en onder- schrjding
Bergen op Zoom	466,29	7,58	455,61	462,06	473,87	11,81
Etten-Leur	244,23	-4,78	249,65	254,12	239,45	-14,67
Halderberge	213,38	-1	216,68	215,99	212,38	-3,61
Moerdijk	121,33	0,53	120,10	124,41	121,86	-2,55
Roosendaal	619,56	3,47	584,60	613,12	623,03	9,91
Rucphen	289,34	-1,83	284,08	297,31	287,51	-9,80
Steenbergen	116,92	3,39	109,66	113,67	120,31	6,64
Woensdrecht	98,67	-0,31	94,34	98,53	98,36	-0,17
Zundert	88,02	-3,46	88,86	93,47	84,56	-8,91
Totaal WVS-groep	2257,74	3,59	2.203,57	2.272,68	2.261,33	-11,35

Naast het participatiebudget SW werd in 2016 van de deelnemende gemeenten een vaste bijdrage van € 427 en een aanvullende bijdrage van € 1.214 per SW-medewerker ontvangen. Naast de rijkssubsidie en de gemeentelijke bijdrage genereert WVS-Groep voor de WSW-uitvoering opbrengsten van derden door levering van producten en diensten.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03. APR. 2017

WVS-Groep voert voor de een klein aantal gemeenten nog de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW) uit. Vanaf 2016 worden leerwerktrajecten voor bijstandgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt uitgevoerd voor het werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. Tevens zijn de eerste personen met een indicatie Beschutwerk in dienst genomen.

2. Exploitatieresultaat

Het eindresultaat over 2016 bedraagt € 252.000 negatief. Begroot was neutraal met een extra gemeentelijk bijdrage van € 3.363.000. De gemeenten hebben in deze extra gemeentelijke bijdrage gestort ter compensatie van het verwachte verlies. In 2015 was het resultaat € 529.000 positief met een extra bijdrage van € 2.802.000. Het resultaat kwam extra onder druk in 2016 door het achterblijven van de inkoop van leerwerktrajecten vanuit het werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. Ook de instroom van 'Beschut Werk' was lager dan begroot.

Het totaal resultaat wordt gerealiseerd door drie "hoofd"activiteiten, te weten:

- A. Het subsidieresultaat. Dit is de resultante van de ontvangen rijksbijdrage minus de totale personeelskosten verband houdend met het SW-personeel.
- B. Het operationeel resultaat. De toegevoegde waarde gerealiseerd middels alle activiteiten van WVS-Groep, inclusief overige opbrengsten en gemeentelijke bijdragen onder aftrek van de personeelskosten van niet SW-personeel, afschrijvingen en rentekosten en overige bedrijfskosten.
- C. De bijzondere lasten. Dit zijn kosten die bijzonder zijn in het kader van de bedrijfsvoering en verband houden met ex-werknemers van WVS-Groep of fiscale claims uit voorgaande boekjaren of noodzakelijk te treffen voorzieningen. Deze bijzondere lasten zijn, overeenkomstig de BBV-voorschriften gerubriceerd onder de posten waar ze naar hun aard thuis horen.

De begroting 2016 is op 6 juli 2015 opgesteld en vastgesteld door het algemeen bestuur.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.03-APR-2017.....

Deze resultaten zijn als volgt (bedragen in € x 1.000):

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
a. Subsidieresultaat	-€ 12.195	-€ 10.048	-€ 11.052
b. Operationeel resultaat	€ 8.583	€ 6.885	€ 8.667
c. Incidentele baten en lasten	-€ 3	€ 0	€ 112
Resultaat WVS-groep	<u>-€ 3.615</u>	<u>-€ 3.363</u>	<u>-€ 2.273</u>
Extra gemeentelijke bijdrage	€ 3.363	€ 3.363	€ 2.802
Overschot/tekort gemeentelijke bijdrage	<u>-€ 252</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 529</u>

Uit deze analyse blijkt dat het operationeel resultaat € 1.898.000 (28,38 %) hoger is dan de begroting en € 84.000 (0,97 %) lager dan 2015.

Het subsidieresultaat is € 2.150.000 nadeliger dan begroot. In vergelijking met 2015 is het negatieve subsidieresultaat toegenomen met € 1.143.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat in de meicirculaire bleek dat er landelijk een lager uitstroom was gerealiseerd in 2015. Dit in combinatie met een vast macrobudget, zorgde ervoor dat het fictieve bedrag per Se daalde.

De incidentele baten en lasten 2016 bedragen € 3.000 verlies, bestaan uit:

Reserveringsverschillen Wsw-subsidie oude jaren	7	winst
Wsw-subsidie 2015	9	winst
Restitutie PWRI	10	winst
WGA premie / Afrekening 2014	-19	verlies
WVS subsidie 2015	-10	verlies
Totaal	<u>€ 3-</u>	verlies

3. Financiële positie

Bij de beoordeling van de financiële positie wordt gekeken naar de omvang van de reserves, de omvang van de niet uit de balans bijkende verplichtingen die het karakter hebben van een (potentiële) verplichting, de risico's vermeld in de risicoparagraaf en de financieringsstructuur.

De reserves dienen – voor zover ze niet zijn bestemd – als buffer voor financiële tegenvallers, zodat bij een negatief exploitatieresultaat de bijdragen van de deelnemende gemeenten niet direct dienen te worden verhoogd. Om een volledig beeld van de financiële positie van WVS-Groep te verkrijgen dient de omvang van het eigen vermogen mede in relatie tot de omvang van de niet uit de balans bijkende verplichtingen te worden bezien.

Ter verbetering van de financiële positie van WVS-groep heeft het algemeen bestuur besloten dat de deelnemende gemeenten voor het boekjaar 2016 een financiële bijdrage leveren van € 427 per geplaatste SW- medewerker. In aanvulling hierop heeft het bestuur besloten een extra bijdrage te berekenen van € 1.214 per SW-medewerker ter financiering van het verwachte tekort.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.03.APR.2017.....

Totaal reservepositie WVS-Groep
Minimaal weerstandsvermogen
Vrije ruimte

	2014	2015	2016
	€ 2.253	€ 2.782	€ 2.001
	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 2.253	€ 2.782	€ 2.001

Daarnaast speelt ook de financieringsstructuur een belangrijke rol bij de beoordeling van de financiële positie. De financieringsstructuur geeft inzicht in de wijze waarop activa zijn gefinancierd. Een kengetal voor de beoordeling van de financieringsstructuur is de verhouding tussen enerzijds de reserves en anderzijds de schulden. Daar de voorzieningen het karakter van een schuld hebben, worden ze onder de schulden meegenomen. De verhouding tussen reserves en schulden (kort en lang) bedroeg ultimo 2015 en 2016 achtereenvolgens 1 : 7,3 en 1 : 10,8. Dit betekent dat respectievelijk 88,1 % en 91,4 % van de activa met schulden zijn gefinancierd. Een groot deel van deze schulden is rentedragend. De aan deze schulden verbonden rentelasten leggen een claim op de exploitatie (begroting).

4. Besluit begroting en verantwoording 2004

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95) vervangen door het Besluit begroting en verantwoording 2004. Dit besluit geeft de Inrichtingseisen waaraan de begroting, meerjarenraming, het jaarverslag en de jaarrekening van provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen dienen te voldoen. Als gevolg van deze gewijzigde verslaggevingsvoorschriften is het niet langer toegestaan een aantal verplichtingen specifiek in de balans te voorzien. Voor WVS-groep betekent dit met name dat de in de balans opgenomen verplichting voor te betalen vakantiegelden met ingang van 1 januari 2004 niet meer in de balans mag worden opgenomen. Dit betekent dat per 31 december 2010 een bedrag van € 2.926.000 was opgenomen als bestemmingsreserve. Door het algemeen bestuur is in 2011 besloten de bestemmingsreserve toe te voegen aan de algemene reserve. Hierdoor kan de reservepositie, zijnde het eigen vermogen van WVS-groep volledig worden aangewend ter dekking van (toekomstige) exploitatieverliezen. Per ultimo 2016 bedraagt het eigen vermogen van WVS-groep € 2.001.000.

5. Weerstandsvermogen

5.1. Algemeen

Voor het verkrijgen van een getrouw beeld van de financiële positie ultimo 2016 is inzicht vereist in de risico's waarvoor in de jaarrekening 2016 geen voorzieningen zijn getroffen. Als risico's worden beschouwd alle redelijk voorzienbare risico's, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal c.q. het eigen vermogen en de omvang van de exploitatie c.q. het exploitatieresultaat.

5.2. Fiscale risico's

De recente onderzoeken door de belastingdienst in de afgelopen jaren hebben duidelijk gemaakt dat de belastingwetten in een aantal gevallen voor tweërlei uitleg vatbaar zijn. Het is derhalve van belang regelmatig informatie uit te wisselen met de belastingadviseurs en er scherp op toe te zien dat alle fiscale regels goed worden toegepast. Desondanks bestaat het risico dat de belastingdienst na een boekenonderzoek concludeert dat bestaande wet- en regelgeving niet goed is toegepast met mogelijk belangrijke financiële gevolgen.

Per 1-1-2016 zijn alle overheidsbedrijven in beginsel VPB-plichtig geworden. Met de belastingdienst is overeengekomen dat WVS-groep gebruik kan maken van een vrijstelling en derhalve geen VPB-aangifte hoeft te doen.

5.3. Ondernemersrisico

WVS-Groep opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft de WVS-Groep te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteuren- en voorraadrisico. Voor zover ze kwantificeerbaar zijn, is bij de waardering van de betrokken actiefposten hiermee rekening gehouden.

5.4. Financiële kengetallen

Kengetallen	Verslag 2016	Begroting 2016	Verslag -1 2015
Netto schuldquote	15,38%	-	14,50%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14,77%	-	13,90%
Solvabiliteitsratio	8,48%	-	12,06%
Structurele exploitatieruimte	-0,26%	0,00%	-1,42%
Grondexploitatie	-	-	-
Belastingcapaciteit	-	-	-

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03-APR-2017

6. Treasuryparagraaf

In het kader van de wet FIDO (Financiering decentrale overheden) is een toelichting op het treasurybeleid vereist. In deze paragraaf wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan de interne en externe ontwikkelingen die het treasurybeleid beïnvloeden, het risicobeheer, het kasgeldbeheer, de administratieve organisatie en de informatievoorziening over treasury.

6.1. Interne en externe ontwikkelingen die het treasurybeleid beïnvloeden

Het rekeningcourant-krediet bij de BNG is in 2016 toegenomen met € 1.442.000. Deze toename van het rekeningcourantkrediet wordt veroorzaakt door de negatieve kasstroom door het lagere exploitatieresultaat, uitkering resultaat 2015, alsmede door de vermindering van de kasgeldlening met 0,5 miljoen.

6.2. Risicobeheer

Binnen het risicobeheer worden een viertal risico's onderscheiden: renterisico, kredietrisico, intern liquiditeitsbeheer en valutarisico. Gezien de omvang van (mogelijke) risico's c.q. kosten en de verantwoording die hierover afgelegd moet worden, wordt hier alleen afzonderlijk aandacht besteed aan het renterisico.

Per einde 2016 heeft WVS-Groep nog vier langlopende leningen lopen met een restant schuld van € 4.124.000. De leningen hebben een vast rentepercentage gedurende de gehele looptijd van de lening. Derhalve wordt er over de leningen geen renterisico gelopen. Het gemiddeld rentepercentage voor deze leningen bedraagt 5,86 %. Over het rekening-courantsaldo wordt wel renterisico gelopen. Dit saldo is in de loop van 2016 toegenomen van € 3,3 miljoen ultimo 2015 naar € 4,7 miljoen ultimo 2016. Daarnaast zijn de kasgeldleningen gedaald met € 0,5 miljoen naar een totaal van € 5,5 miljoen.

6.3. Administratieve organisatie van de treasuryfunctie

De randvoorwaarden voor het treasurybeleid liggen vast in het Mandaatstatuut en in het Financierings- en beleggingsstatuut WVS West Noord-Brabant (Treasurystatuut WVS-Groep). Het laatste is op 17 december 2001 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en op 7 december 2015 aangepast aan gewijzigde wetgeving. In het Treasurystatuut WVS-Groep is de regelgeving van de Wet FIDO verwerkt.

De organisatie rond de treasuryfunctie is gecentraliseerd. Vanuit het hoofdkantoor worden alle bankrekeningen beheerd en gecontroleerd, wordt het debiteurenbeheer gevoerd, worden alle betalingen uitgevoerd en worden de kapitaalstromen gecoördineerd. Maandelijks wordt er een liquiditeitsoverzicht opgesteld, waarop de in- en uitgaande geldstromen gespecificeerd staan weergegeven van de diverse bankrekeningen.

6.4. Informatievoorziening voor de financieringsfunctie

De informatievoorziening is eveneens geregeld in het Treasurystatuut WVS-Groep. In de loop van 2001 is de informatievoorziening conform dit statuut tot stand gebracht en in 2015 aangepast aan de wijzigingen. Verder worden de vereiste rapportages volgens het Beleidskader voor het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen ter toetsing aan de Provincie toegezonden.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.03.APR.2017.....

6.5. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal. In het kader van de wet FIDO zijn in 2016 per kwartaal de bedragen als volgt: (in € x 1.000)

	<u>kwartaal 1</u>	<u>kwartaal 2</u>	<u>kwartaal 3</u>	<u>kwartaal 4</u>
Gemiddelde netto vlottende schuld -/- gemiddeld overschot vlott. middelen	3.972	4.753	4.704	2.991
Kasgeldlimiet	<u>7.007</u>	<u>7.007</u>	<u>7.007</u>	<u>7.007</u>
Ruimte kasgeldlimiet	3.035	2.254	2.303	4.016

De ruimte kasgeldlimiet was voor heel 2016 positief.

7. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen in eigendom van WVS-Groep bestaan uit:

Bedragen x 1.000 €

	<u>boekwaarde</u>	
	<u>ult.2016</u>	<u>ult.2015</u>
Bedrijfspanen	12.335	12.599
Vervoermiddelen	1.848	2.022
Automatiseringsapparatuur	358	280
Inventarissen	239	221
Machines	462	410
Totaal boekwaarde per ultimo	15.242	15.532

De bedrijfspanen betreffen de navolgende locaties:

	<u>ult.2016</u>	<u>ult.2015</u>
Werkbedrijf, Vaartveld 12 te Roosendaal	2.793	2.887
Werkbedrijf, Ravelstraat 145 te Bergen op Zoom	3.734	3.745
Werkbedrijf, Munnikenheiweg 46 te Etterl-Leur	2.660	2.735
Hoofdkantoor en werkbedrijf, Bosstraat 81 te Roosendaal	1.934	1.991
Werkbedrijf, Bosstraat 48 te Roosendaal	1.214	1.241
Totaal boekwaarde per ultimo	12.335	12.599

Voor de bedrijfspanen is in 2009 een meerjarig onderhoudsplan gemaakt en in de loop van de jaren steeds aangescherpt. Hierin zijn alle mogelijk voorkomende onderhoudsactiviteiten opgenomen. Er wordt afgeschreven op basis van de samenstellende delen van het kapitaalgoed. De uitgaven voor de te onderscheiden samenstellende delen worden afzonderlijk verwerkt en afgeschreven aan de hand van de economische / technische levensduur. Bij deze benadering is er geen sprake van levensduurverlengend groot onderhoud van het actief als geheel, maar van vervanging van de betreffende onderdelen (indien geheel afgeschreven) en is het vormen van een voorziening voor groot onderhoud niet aan de orde.

De industriële bedrijfspanden zijn gebouwd in 1994, 1999 en 2000 en worden goed onderhouden. In 2016 zijn een beperkt aantal onderhoudsposten uitgevoerd. Ten opzichte van 2015 zijn de totale onderhoudskosten gedaald met € 12.000. De totale onderhoudskosten zijn:

	in € x 1.000		
	2016	begroot	2015
Onderhoudskosten bedrijfspanden	€ 97	€ 193	€ 95
De machines betreffen de machines in gebruik bij de divisies Industrie en Diensten. De onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 471	€ 369	€ 446
De automatiseringsapparatuur betreft de bij WVS-Groep in gebruik zijnde hard- en software. De onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 285	€ 195	€ 303
De inventaris betreft de bij WVS-Groep in gebruik zijnde inventarissen. De onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 45	€ 33	€ 38
De vervoermiddelen betreffen de bij WVS-Groep in gebruik zijnde bedrijfsauto's. Voor ca. 50 % zijn hiervoor meerjarige onderhoudscontracten afgesloten. De totale onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 294	€ 334	€ 303
Schoonmaakkosten en overige onderhoud	€ 483	€ 463	€ 502
Totaal onderhoudskosten	€ 1.675	€ 1.587	€ 1.687

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.03 APR 2017.....

8. Paragraaf bedrijfsvoering

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn een aantal paragrafen verplicht gesteld. Een daarvan betreft de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoeringparagraaf dient inzicht te geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in personeel & organisatie, financieel beheer, bestuurssecretariaat en facilitaire dienstverlening.

8.1 Personeel & Organisatie

Ziekteverzuim - 2016

	WSW	regulier
WVS-groep totaal	15,40%	5,30%

Arbodienst

WVS-groep beschikt over een gecertificeerde, interne Arbodienst. Ook in 2016 heeft deze dienst de nodige ondersteuning geleverd aan de bedrijven van WVS-groep en geadviseerd met betrekking tot verzuimpreventie, verzuimbegeleiding en re-integratie. Het gehele jaar 2016 is de arbodienst op volle sterkte geweest. In oktober 2016 is er een leidinggevende aangesteld bij het medisch secretariaat.

Afdeling Arbeidsontwikkeling

De afdeling Arbeidsontwikkeling bestaat uit een aantal afdelingen, die allemaal gericht zijn op ontwikkeling, begeleiding, ondersteuning en onderzoeken van de medewerkers werkzaam in onze organisatie. Deze ondersteuning wordt geboden in de vorm van trajectbegeleiding, (job)coaching, onderzoek, diagnose, observatie, training en opleiding. In 2016 is door deze afdelingen volop meegewerkt aan diverse projecten, zoals het samenwerkingsproject met de ISD Brabantse Wal: Iedereen doet mee en het WAP-project met de gemeente Roosendaal. Daarnaast heeft de afdeling een rol gespeeld in de onderdelen van het sectorplan en het herstructureringsplan WVS. Medio 2016 is een start gemaakt met de instroom van leerwerktrajecten en beschut werk wat door arbeidsontwikkeling wordt ontvangen, geplaatst en begeleid. Eind 2016 is gestart met de screening van circa 1500 dossiers van de ISD Brabantse Wal.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

In de loop van 2016 zijn de beide bedrijfsmaatschappelijk werkers na een ziekteperiode weer gestart met hun werkzaamheden. De vervanging die was geregeld via het GIMD is per 1 juni gestopt. Bedrijfsmaatschappelijk werk heeft zich volop georiënteerd op de veranderingen in de individuele hulpverlening in 2016. De doorverwijzende functie is aan het veranderen omdat een aantal gemeentes in het gebied van de WVS de samenwerking met sommige hulpverlenende instanties heeft afgebroken. In de toekomst zal bedrijfsmaatschappelijk werk zich steeds meer gaan richten op samenwerking met het netwerk van de cliënt en het vergroten van de zelfredzaamheid van de cliënt. Lukt dit niet dan moet er gezocht worden naar individuele begeleiding die bijvoorbeeld aangevraagd kan worden via het WMO loket of Algemeen Maatschappelijk werk in de gemeente waarin cliënten woonachtig zijn.

Personeelsadvisering

Wegens de wijziging in de Wet Sociale Werkvoorziening, zijn er ook in 2016 nog maar enkele SW-medewerkers indienst genomen. Dit betreft dan naadloze overplaatsingen vanuit andere SW-bedrijven en een enkele Begeleid Werker die terug indienst is gekomen bij WVS-groep. Daarnaast zijn er diverse reguliere functies ingevuld, waarvan de afdeling Personeelsadvisering het werving- en selectieproces heeft gecoördineerd en hierin heeft geadviseerd. Ook de ondersteuning en advisering bij ziekteverzuimbegeleiding heeft in 2016 veel tijd en aandacht gevergd van de P&O adviseurs. In dit kader zijn er diverse ondersteunende acties uitgezet om de focus op verzuim en verzuimbegeleiding bij leiding onder de aandacht te blijven brengen. De P&O adviseurs hebben geparticipeerd in diverse projecten, waarbij het MTO een grote klus is geweest in 2016. Een aantal P&O-adviseurs hebben hun takenpakket uitgebreid met het verrichten van loonwaardemetingen en jobcoachtrajecten. Ter verdere professionalisering en efficiënter inrichten van de organisatie, is de afdeling P&O in 2016 gestart met leanopleidingen en verbetertrajecten in het kader van lean.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

dat 03 APR. 2017

Personneelsadministratie

Het jaar 2016 heeft in het teken gestaan van Lean. Enkele mensen van de afdeling hebben eerst de opleiding Yellow Belt en vervolgens de opleiding Green Belt gevolgd en er zijn diverse processen onder de loep genomen.

Bij deze eerste processen zijn een aantal leuke Quick wins behaald, wat de motivatie er goed inhoudt om processen met een Lean-bril op te bekijken. Bedoeling is om processen efficiënter te laten verlopen, waardoor we minder tijd (en dus geld) kwijt zijn aan overbodige zaken (verspillingen elimineren).

Veel tijd is er van het hoofd personeelsadministratie gaan zitten in het voorbereiden en uitrollen van het IKB budget van de ambtenaren. Deze nieuwe arbeidsvoorwaardenregeling moest uitgezocht en geïmplementeerd worden.

Daarnaast heeft het hoofd personeelsadministratie vervangende werkzaamheden gedaan als P&O-adviseur vanwege de langdurige uitval van een collega. Dit liep vanaf 2015 tot eerste kwartaal 2016 en in de zomervakantie.

De eerste themabijeenkomst voor leidinggevend personeel is georganiseerd met als onderwerp: de participatiewet.

Vanzelfsprekend is het in 2016 ook druk geweest met de projectadministratie en alle dingen die daar bij komen kijken. Omdat dit een zeer dynamisch onderdeel is van het werk, waarbij er naast nieuwe projecten ook steeds dingen zijn die weer net anders moeten dan eerder, blijft dit veel van onze aandacht vragen.

Team Specialisten

Het team ondersteunt de organisatie met het geven van voorlichting en adviezen op het gebied van arbeidsvoorwaarden diverse rechtsposities, sociale verzekeringswetten en pensioenen. Daarnaast kan op de afdeling een beroep worden gedaan voor coachingstrajecten voor staf- en leidinggevend personeel.

De afdeling is belast met actualiseren van wet- en regelgeving. Het bijhouden van het vakgebied is een must. Het arbeidsrecht en ambtenarenrecht is continu in beweging. Niet alleen wetten wijzigen, maar ook cao's en jurisprudentie geven aanleiding tot het formuleren van nieuw beleid, wat via medezeggenschapsorganen tot stand moet komen. Hier ligt ook een taak voor de afdeling. Items die het afgelopen jaar extra aandacht hebben gevestigd waren o.a. de invoering van het individueel keuzebudget voor ambtelijk personeel, regionale samenwerking participatiewet, Wet aanpak Schijnconstructies, wijzigingen in pensioenwetgeving. Door middel van updates en functiegerichte opleidingen wordt kennis op peil gehouden of toegevoegd. Binnen de regio wordt overleg gevoerd en samengewerkt om zoveel mogelijk wet- en regelgeving eenduidig toe te passen. Het team verzorgt maandelijks een nieuwsbrief om medewerkers te informeren over wijzigingen en ontwikkelingen op P&O-gebied. Het team toetst beslissingen van UWV en adviseert bij het indienen van bezwaarschriften premievaststelling werkhervattingskas en overige wetstechnische aangelegenheden. De afdeling is daarnaast contactpersoon op werkgeversniveau voor UWV, zorgverzekeraars, Pensioenfondsen PWR1, ABP en Collectieve verzekeringen Centraal Beheer, Loyalis en schadebeheer. De coachingsactiviteiten richtten zich in 2016 vooral op de ziekteverzuimbegeleiding door de leidinggevenden (pilot verzuimcoach). Eind 2016 is een van de medewerkers ingezet voor het ondersteunen in het project screening ISD Brabantse Wal. De controle op uitvoering van Vervoer op Maat en het mede vorm geven aan project Openbaar Vervoer ("Arriva voor de deur"), behoorde ook tot de taak van de afdeling.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03. APR. 2017

8.2 Financieel beheer

De Financiële Administratie, controlling, ICT en de afdeling Financial Audit/ KAM vallen onder de verantwoording van het concernhoofd FI&A.

Financiële Administratie

De afdeling is vanaf 2015 volledig gehuisvest in de Bosstraat 81. De decentrale bedrijven- en de concernadministratie zijn samengevoegd. Hier worden, naast het totale financiële beheer, de administraties gevoerd voor de de Stichting Samen Werken, de Stichtingen Roosendaal Werkt Zuid en Roosendaal Werkt West, CZPN en het Administratiekantoor in opdracht van de gemeenten voor de Wiv/ID.

ICT

De consequenties van de invoering van het nieuwe rijksbeleid voor sociale wetgeving op de WVS-groep en ondersteunende afdelingen zijn ook in 2016 nog onvoldoende duidelijk.

In 2016 lag de focus voor de ICT-afdeling op het gebied van het continueren en verdere optimalisatie van de volgende aandachtsgebieden:

-Verbetering van processen, rapportages en projectaanpak

- Benchmark van de service contracten en realiseren van kostenbesparingen

- Proactief en innovatief beheermodel

- Life Cycle Management ICT componenten

Naast de genoemde optimalisatie doelstellingen en de operationele beheerwerkzaamheden is ook uitvoering gegeven aan de volgende projecten:

- Vervangen Firewall infrastructuur door een NEXT Generation Firewall infrastructuur.

- Ingebruikname van het nieuwe datawarehouse systeem ten behoeve van rapportages

- Ingebruikname factuuroptimalisatie systeem en workflow

- Aanbesteding en vervangen van de serveromgeving

- Vervangen/upgrade InfoGroen door Groenvision

- Vervangen noodstroomvoorzieningen

- Inbedden processen in relatie tot de "Wet meldplicht datalekken"

- Security Awareness trainingen

Financial Auditing / KAM

Met ingang van 2016 is de afdeling Financial audit uitgebreid met een tweetal KAM-coördinatoren. Hiernaast is de taak verruimd van alleen Financial naar ook Operational audits. Daarnaast zorgt de afdeling voor de bewaking van de kwaliteitssystemen VCA, ISO, HACCP en Crebo. In 2017 zullen de onderdelen Industrie, Groen en Post overgaan op de nieuwe ISO-norm 9001:2015. Deze nieuwe norm vraagt meer van de managementbetrokkenheid en is meer gestoeld op een risicobenadering. De eerste voorbereidingen voor deze overgang zijn in 2016 in gang gezet.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03-APR-2017

8.3 Bestuurssecretariaat

Concernafdeling Bestuurssecretariaat

De concernafdeling Bestuurssecretariaat bestaat uit de afdelingen Marketing & Communicatie, Documentaire Informatievoorziening en Directiesecretariaat. Deze drie afdelingen hebben ieder hun eigen takenpakket (zie hierna). Daarnaast biedt de afdeling ondersteuning aan het Algemeen (4*) en het Dagelijks Bestuur (11*), de Bezwaarschriftencommissie (0*), de Klachten- & geschillencommissie (5*), de Algemene vergaderingen van Aandeelhouders van Propeople Holding BV en dochterondernemingen (7*), de Raad van Commissarissen van Propeople Holding BV (5*), alsmede aan de Cliëntenraad SW (1*). In 2016 behandelde de Klachten- & geschillencommissie 6 klachten, waaronder één klacht die betrekking had op seksuele intimidatie. Van de overige 5 klachten werden er 4 ongegrond verklaard. Eén klacht werd gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaard. Het Bestuurssecretariaat biedt tevens juridische ondersteuning aan het totale concern.

*Tussen haakjes het aantal vergaderingen in 2016.

Afdeling Marketing & Communicatie

In 2016 heeft de afdeling Marketing & Communicatie verder uitvoering gegeven aan het marketing- en communicatiebeleid. De ervaring en kennis op het gebied van internet-/ inbound marketing is tevens ingezet voor het WSP West-Brabant. Daar is deze vernieuwende visie op marketing doorgevoerd en zijn alle werkgeversadviseurs getraind in inbound marketing. Naast marketing voor het WSP zijn er evenementen georganiseerd en middelen geproduceerd voor het WSP. Naast het WSP heeft de afdeling ondersteuning geleverd aan de projectleider van de herstructurering. Dit in de vorm van vormgeving, bijeenkomsten en persberichten. Intern heeft de afdeling in 2016 een succesvolle marketingcampagne ingezet voor Werken op Locatie. Diverse nieuwe opdrachten zijn hier uit voortgekomen. Verder zijn er stappen gezet in de herpositionering en nieuwe huisstijl en is er werk gemaakt van de reguliere middelen zoals persberichten, personeelsblad, intranet, in- en externe bijeenkomsten en het sociaal jaarverslag.

Afdeling Documentaire Informatievoorziening

De doelstelling van de afdeling DIV luidt: Het bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van documenten en informatie voor en aan de gehele WVS-groep met in achtname van de wettelijke vastgestelde richtlijnen en op een uniforme, voor de gehele WVS-groep geldende, wijze. Door zowel analoge als digitale archivering, een gedegen registratie van in- en uitgaande post als bibliotheekwerkzaamheden werkt men bij de afdeling DIV aan het bereiken van deze doelstelling. In 2016 is gestart met het project 'digitale duurzaamheid'. De doelstelling van dit project is om duidelijk te krijgen welke digitale documenten / informatie in de organisatie voorhanden zijn / is en hoe met deze documenten / informatie dient te worden omgesprongen qua archivering en informatiebeheer. In 2017 zal voor de eerste maal door het DB verslag worden uitgebracht aan het AB over de uitvoering van de Archiefwet in het voorgaande jaar (2016). Dit verslag zal vóór 15 juli worden toegezonden aan gedeputeerde staten van Noord-Brabant.

Afdeling Directiesecretariaat

De afdeling Directiesecretariaat houdt zich bezig met de secretariële ondersteuning van de algemeen directeur en de overige leden van het managementteam. Daarnaast is deze afdeling verantwoordelijk voor de receptie en de telefooncentrale op het hoofdkantoor aan de Bosstraat 81 en het kantoor aan de Bosstraat 48 te Roosendaal. Ook de catering c.q. het beheer van de (4) bedrijfsrestaurants is bij deze afdeling ondergebracht. In 2016 hebben zich ten aanzien van deze afdeling geen bijzondere ontwikkelingen voorgedaan.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.0.3.APR.2017.....

8.4 Facilitaire dienstverlening

De facilitaire dienstverlening bestaat uit het gebouwenbeheer van de vijf bedrijfspanden van WVS-groep en enkele steunpunten van het werkbedrijf.

De afdeling gebouwenbeheer is verantwoordelijk voor het in goede staat houden van de bedrijfspanden in eigendom van WVS-groep. Tevens is zij verantwoordelijk voor alle wijzigingen en aanpassingen die plaats moeten vinden. In 2016 zijn onder meer de volgende activiteiten door gebouwenbeheer uitgevoerd:

- Het aanpassen van het meer jaren onderhoudsplan en het uitvoeren van diverse urgente reparaties in 2016.
- Het herzien van een aantal onderhoudscontracten.
- Het verhelpen van storingen en het reageren op klachten en wensen van de gebruikers van de gebouwen.
- Het organiseren en begeleiden van interne verhuizingen van de diverse afdelingen en/of werk- plekken.
- Het inspecteren van diverse elektrische installaties, volgens NEN 3140.
- Het uitvoeren van het curatief onderhoud betreffende de daken van de vijf bedrijfspanden. Tevens het jaarlijks keuren en certificeren van de valbeveiligingen van de bedrijfspanden.
- Het inspecteren van diverse waterleidinginstallaties op legionellabesmetting.
- De vijf bedrijfspanden voorzien van diverse keerkleppen in de drinkwaterleidingen.
- Het uitvoeren van diverse schilderwerkzaamheden aan de vijf bedrijfspanden.
- Het installeren van een geheel nieuwe inbraakbeveiligingsinstallatie in het Vaartveld te Roosendaal en de Munnikenheiweg te Etten-Leur.
- Leveren en installeren van een nieuwe schuifwand in de vergaderzaal van de Munnikenheiweg te Etten-Leur.
- Leveren en installeren van een nieuwe snelloopdeur tussen de productieruimte en transportgang de Munnikenheiweg te Etten-Leur.
- Leveren en installeren van een nieuwe sectionaaldeur in het magazijn van Munnikenheiweg te Etten-Leur.
- Vervangen van meerdere houtenbuitendeuren inclusief hang en sluitwerk in de Ravelstraat te Bergen op Zoom, het Vaartveld te Roosendaal en de Munnikenheiweg te Etten-Leur.
- Leveren en installeren van een nieuwe sectionaaldeur in het magazijn van het Vaartveld te Roosendaal.
- Ravelstraat te Bergen op Zoom lichtlijnen in de productieruimten, loopverlichting en noodverlichting vervangen door Ledverlichtingsarmaturen. Tevens Ti-armaturen in diverse kantoorruimten vervangen door Ledverlichtingsarmaturen.
- Gevelverlichtingsarmaturen in de Ravelstraat te Bergen op Zoom, Bosstraat 81 te Roosendaal en 2 stuks lantaarnpaalarmaturen in het Vaartveld te Roosendaal vervangen door Ledverlichting.
- Nieuwe airc'o's geïnstalleerd. In de Ravelstraat te Bergen op Zoom 1 stuks in de technische ruimte achter de receptie, 1 stuks in kantoorruimte 0 66. Bosstraat 81 te Roosendaal en 1 stuks in de nieuwe kantoorruimte van communicatie.
- Bosstraat 48: het vervangen van 50 % (fase 2) van de houten- buitenkozijnen door kunststof kozijnen. De CV-ruimte voorzien van brandwerende bouwkundige aanpassingen.
- Bosstraat 81 realiseren van diverse kantoorruimten, instructieruimte en spreekkamers.
- Vaartveld: gaswandketel, diverse CV-pompen en een micro-filter vervangen.
- Vaartveld de bestaande oven vervangen door een nieuwe Combi Steamer.
- In de Ravelstraat te Bergen op Zoom de bestaande grote schuifpoorten op het expeditie terrein voorzien van een elektrische aandrijving.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d.0.3. APR. 2017.....

9. Paragraaf verbonden partijen

WVS-Groep heeft ultimo 2016 vier verbonden partijen. Drie besloten vennootschappen die (in)direct voor 100 % eigendom zijn en een vennootschap onder firma met een 50 % deelname. In 2012 zijn de aandelen van Accessio aan een derdenpartij verkocht. De gegevens van de verbonden partijen zijn:

Naam en vestigingsplaats: Propeople Holding B.V. te Roosendaal

Openbaar belang: Het oprichten en het besturen van ondernemingen en vennootschappen en het op enigerlei andere wijze daarin deelnemen met als doel om in voorkomende gevallen gebruik te kunnen maken van private samenwerking voor het scheppen en behouden van werkgelegenheid voor de doelgroep.

Belang WVS-Groep: WVS-Groep is 100 % aandeelhouder.

Eigen vermogen: begin 2016 € 226.000 negatief en eind 2016 € 116.000 negatief

Vreemd vermogen lang: begin 2016 € 600.000 en eind 2016 € 600.000.

Resultaat 2016: € 110.000 winst (2015: € 85.000 winst).

Toelichting: In begin 2007 is Propeople Holding B.V. opgericht. Vrijwel gelijktijdig zijn de aandelen van Flexkompaan B.V. en Accessio Re-integratiediensten B.V. overgedragen van WVS-Groep aan Propeople B.V. De Raad van Commissarissen van Accessio is doorgeschoven naar Propeople Holding B.V. Propeople Holding B.V. heeft een lening van € 1.200.000 afgesloten bij WVS-Groep. De lening kent een rentepercentage van 4 %. Op deze lening is inmiddels € 600.000 afgelost. Er is een serviceniveaovereenkomst (SNO) afgesloten met WVS-Groep voor de directievoering, alsmede het administratief beheer.

Naam en vestigingsplaats: Flexkompaan B.V. te Roosendaal

Openbaar belang: Het detacheren van medewerkers bij WVS-Groep en/of met haar verbonden partijen.

Belang WVS-Groep: WVS-Groep is indirect 100 % aandeelhouder van Flexkompaan B.V.

Eigen vermogen: begin 2016 € 37.000 en eind 2016 € 21.000

Vreemd vermogen lang: niet van toepassing.

Resultaat 2016: € 4.627 verlies (2015: € 11.000 winst).

Toelichting: In 2005 is Flexkompaan B.V. opgericht als "Personeels BV" voor WVS-Groep. Propeople Holding B.V. is 100 % aandeelhouder van Flexkompaan. Tussen WVS-Groep en Flexkompaan is een SNO gesloten waarin de dienstverlening is geregeld.

Naam en vestigingsplaats: WVS Facilitair B.V. te Roosendaal

Openbaar belang: Door het aanbieden van activiteiten op het gebied van facilitaire dienstverlening wordt werkgelegenheid gecreëerd voor personen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Middels WVS Facilitair BV worden deze personen opgeleid voor een baan in de reguliere facilitaire dienstverleningsbranche.

Belang WVS-Groep: WVS-Groep is indirect 100 % aandeelhouder van WVS Facilitair B.V.

Eigen vermogen: begin 2016 € 335.000; eind 2016 € 371.000

Vreemd vermogen lang: begin 2016 € 0 en eind 2016 € 0

Resultaat 2016: € 156.000 winst (2015: € 120.000 winst)

Toelichting: Het resultaat is uitgekeerd aan Propeople Holding.

Naam en vestigingsplaats: Vennootschap onder firma "WVS Schoonmaak" te Roosendaal

Openbaar belang: Door het aanbieden van activiteiten op het gebied van schoonmaakdiensten wordt werkgelegenheid gecreëerd voor personen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Bij Vof WVS Schoonmaak worden deze personen opgeleid voor een baan in de reguliere schoonmaakbranche.

Belang WVS-Groep: WVS-Groep is indirect 50 % vennoot in Vof WVS-Schoonmaak.

Eigen vermogen: begin 2016 € 645.000; eind 2016 € 717.000

Vreemd vermogen lang: niet van toepassing

Resultaat 2016: € 311.000 winst (2015: € 239.000 winst).

Toelichting: In juni 2009 is door WVS Facilitair B.V. een 50 % deelname verworven in Vof WVS Schoonmaak. Tussen WVS-Groep en Vof WVS Schoonmaak is een SNO gesloten waarin de dienstverlening is geregeld.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03-APR-2017

WVS-Groep

Jaarrekening 2016

Roosendaal, 3 april 2017

Aldus opgemaakt op: 3 april 2017

Aldus vastgesteld op: 10 juli 2017

Algemeen Directeur: Dhr. J.H.G. Koopman

Voorzitter Algemeen Bestuur: Dhr. A.P.M.A. Schouw

Concerthoofd Fi&A: Mevr. W.C.C.J. Faljaars

Bestuurssecretaris: Dhr. P.F.J.M. Havermans

Behandeld op de vergadering van het Dagelijks Bestuur d.d. 3 april 2017 en aan het Algemeen Bestuur aangeboden ter behandeling in de vergadering van 10 april 2017

Voorzitter Dagelijks Bestuur: Dhr. A.P.M.A. Schouw

bja

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Balans per 31 december (x € 1.000)

Activa	2016	2015	Passiva	2016	2015
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële activa (investerings met een economisch nut)			Algemene reserve	2.253	2.253
Materiële vaste activa	15.393	15.618	Gerealiseerd resultaat	-252	529
			Totaal eigen vermogen	2.001	2.782
Financiële activa			Voorzieningen		
- kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	18	18	Voorzieningen	16	61
- leningen verstrekt aan deelnemingen	600	600			
			Vaste schulden		
			Leningen	4.124	4.622
Totaal vaste activa	16.011	16.236	Totaal vaste financieringsmiddelen	6.141	7.465
Viottende activa			Viottende passiva		
Voorraden (grond- en hulpst.)	1.013	1.123	Kortlopende schulden	5.931	5.750
Vorderingen	6.076	5.319	Bankschuld	4.742	3.300
Liquide middelen	76	93	Kasgeldlening	5.500	6.000
Overlopende activa	406	290	Overlopende passiva	1.268	546
Totaal viottende activa	7.571	6.825	Totaal viottende passiva	17.441	15.596
Totaal generaal	23.582	23.061		23.582	23.061

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03 APR 2017

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)

	Begroot		
	2016	2016	2015
Baten			
Netto omzet	31.715	29.351	32.017
Mutatie voorraad gereed product en onderhanden werk	95	0	-22
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-9.603	-8.902	-10.197
Toegevoegde waarde	22.207	20.449	21.798
Bijdragen overheden	63.511	61.242	65.763
Overige opbrengsten	2.241	1.876	2.326
Subtotaal	65.752	63.118	68.089
Totaal baten	87.959	83.567	89.887
Lasten			
Personeelskosten	-81.950	-77.090	-83.145
Afschrijvingskosten	-1.616	-1.580	-1.558
Overige bedrijfskosten	-4.397	-4.560	-4.358
Totaal bedrijfskosten	-87.963	-83.230	-89.061
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente	-4	337	826
Rentebaten en -lasten	-248	-337	-297
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-252	0	529
Resultaat verbonden partijen	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-252	0	529
Mutaties in reserves	0		0
Gerealiseerd resultaat	-252	0	529

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.0.3.APR.2017.....

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Op de jaarrekening zijn de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (verder BBV) van toepassing. Deze bepalingen zijn met ingang van het begrotingsjaar 2004 van toepassing.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden, tenzij bij de betreffende balanspost anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Uitzonderingen hierop zijn de personele verplichtingen genoemd in de paragraaf Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Voor deze "jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume" mogen geen voorzieningen worden opgenomen (artikel 44, lid 3 BBV).

In het BBV is onder meer bepaald dat de jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting alsmede uit de balans en de toelichting. In een aantal gevallen is, in verband met het van gemeenten en provincies afwijkende karakter van de bedrijfsvoering van de WVS-groep, de benaming van de posten van de balans en het overzicht van baten en lasten hierop enigszins aangepast. Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte paragrafen in de jaarrekening moet worden opgenomen. Voor WVS Groep betreft dit de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen: zie paragraaf 5 onder "Algemeen".
- Financiering: zie paragraaf 6 onder "Algemeen".
- Onderhoud kapitaalgoederen: zie paragraaf 7 onder "Algemeen".
- Bedrijfsvoering: zie paragraaf 8 onder "Algemeen".
- Verbonden partijen: zie paragraaf 9 onder "Algemeen".

De voor gemeenten verplichte overige paragrafen "lokale heffingen", en "grondbeleid" zijn voor WVS-groep niet van toepassing.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats op basis van een vast percentage van de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Op grond wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen bedragen in jaren (maximaal):

Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	40
Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	25
Voorzieningen aan terreinen	20
Installaties	15
Machines en inventarissen	10
Vervoermiddelen	10
Automatisering	5

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 2.500 worden niet geactiveerd, tenzij er sprake is van een complex van kleine activa waarvan het totaal groter is dan € 2.500. Gronden worden altijd geactiveerd.

Financiële vaste activa

De deelnemingen zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs, dan wel lagere directe opbrengstwaarde.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. ... 03. APR. 2017

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van fifo. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Het onderhanden werk en de voorraden gereed product worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, en een opslag voor indirecte fabricagekosten. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

Vorderingen (met een rentevoische looptijd van korter dan 1 jaar) en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. De waardering van de nog te factureren omzet is gebaseerd op de nog te factureren uren (tegen een gemiddelde uuropbrengst) en de bestede materialen op de lopende projecten.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer om toekomstige financiële en (verwachte) negatieve exploitatieresultaten te kunnen opvangen. Aan deze reserve is geen specifieke bestemming gegeven.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen

Alle voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Leningen

De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Vlottende passiva (met een rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar)

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze verplichtingen omvatten de binnen één jaar vervallende schulden, inclusief de rekening-courantschulden bij financiële instellingen en vooruitontvangen bedragen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.03.APR.2017.....

Grondslagen voor de bepaling van de resultaten

Algemeen

In de toelichting op de resultatenrekening is de resultatenrekening nader uitgewerkt.

Baten

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Mutatie voorraad gereed product en onderhanden werk

Dit betreft het saldo van de mutaties in de voorraden gereed product en onderhanden werk gedurende het jaar.

Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen. Onder deze post zijn ook de kosten van directe uitzendkrachten en uitbesteed werk begrepen.

Bijdragen overheden

Dit betreft de rijksbijdrage en de gemeentelijke bijdragen. De rijksbijdrage in het kader van de nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening is gebaseerd op de P-budgetten SW van de deelnemende gemeentes in het boek-/subsidiejaar. De gemeentelijke bijdragen zijn gebaseerd op het aantal SW-medewerkers per gemeente op 1 januari van het voorgaande boekjaar. Verder zijn hierin de overige overheidssubsidies opgenomen.

Overige opbrengsten

Dit zijn de opbrengsten van de dienstverlening door WVS-Groep aan WVS Schoonmaak VOF, Propeople Holding B.V., Stichting Samen-Werken, ATEA, SDW, GGZ WNB en Sfeer Voor Jou. Verder zijn hierin de boekwinsten/boekverliezen van desinvesteringen opgenomen.

Lasten

Personeelskosten

De personeelskosten bestaan uit de betalingen aan, voor en in verband met de medewerkers die in dienst van WVS-Groep zijn (geweest). Daarnaast zijn er de verstrekte subsidies aan werkgevers in het kader van Begeleid Werken en de kosten van de indirecte medewerkers die van detacheringbedrijven en uitzendbureaus worden ingehuurd. De toevoegingen en de onttrekkingen aan de personele voorzieningen zijn eveneens in deze post opgenomen.

In de toelichting wordt een onderscheid gemaakt naar de loonbetalingen en sociale premies van huidig personeel, de vergoedingen van kosten die in het belang van WVS-Groep zijn gemaakt en sociale uitkeringen aan of in verband met (voormalig) personeel. Verder worden de kosten van gesubsidieerd personeel (SW-medewerkers) niet-gesubsidieerd personeel (ambtelijke medewerkers) en ingehuurd personeel onderscheiden. Bij de kosten van het gesubsidieerd personeel zijn ook de kosten van plaatsing en arbeidsonderzoek opgenomen.

Afschrijvingskosten

Dit zijn de kosten van de afschrijvingen van materiële vaste activa, conform de afschrijvingsystematiek die bij deze balanspost is vermeld. Voor de afschrijving op bedrijfsauto's wordt rekening gehouden met de vastgestelde restwaarden.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn de aan het boekjaar toerekenbare uitgaven voor huur, onderhoud, energie, belastingen/verzekeringen, indirecte productiekosten, verkoopkosten, dienstreizen, onderzoek en advies en overige algemene kosten. Hierin is ook de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren opgenomen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d.0.3.APR.2017.....

Rentebaten en -lasten

De rentebaten betreffen de opbrengsten uit positieve banksaldi en uitgeleende gelden. De rentelasten bestaan uit de rentelasten van de langlopende geldleningen en de rekening-courant krediet bij de bank.

Resultaat verbonden partijen

Dit betreft de dividenduitkering van Propeople Holding B.V. aan WVS-Groep, welke in 2016 niet heeft plaatsgevonden.

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over enig boekjaar wordt, onder het eigen vermogen, op de balans opgenomen.

Begrotingscijfers en begrotingsrechtmatigheid

Voor de begrotingscijfers is uitgegaan van de in juli 2015 vastgestelde begroting.

WVS onderscheidt 1 programma, te weten de uitvoering van de WSW. Op programmaniveau zijn de totale lasten overschreden met € 5.347.000. Hier tegenover staan echter direct gerelateerde opbrengsten, die € 5.095.000 hoger zijn dan begroot. Het jaarresultaat komt daarmee € 252.000 slechter uit dan begroot. Alle lasten passen bovendien binnen het vastgestelde beleid. Tot slot zijn het dagelijks en algemeen bestuur gedurende het jaar over de ontwikkeling van de baten en lasten en het resultaat geïnformeerd. De directie is gelet op het voorgaande van mening dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d.03. APR. 2017.....

Toelichting op de balans per 31 december 2016

Vaste activa

Materiële vaste activa (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Boekwaarde per 1 januari	15.618	16.356
Desinvesteringen	-78	-15
Investeringen	1.402	771
Projecten in uitvoering	67	64
Afschrijvingen	<u>-1.616</u>	<u>-1.558</u>
Boekwaarde 31 december	<u>15.393</u>	<u>15.618</u>

Onder projecten in uitvoering is de mutatie in het boekjaar opgenomen. Het saldo aan het begin van het boekjaar bedroeg € 86.000. Ultimo 2016 bedroeg het saldo € 153.000. Een toename dus van € 67.000.

Van de investeringen wordt het volgende overzicht gegeven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
- voorzieningen aan terreinen	39	13
- gebouwen	155	155
- installaties	274	75
- machines	230	109
- informatie- en communicatietechnologie (ICT)	258	67
- inventarissen	88	120
- vervoermiddelen	358	232
- Projecten in uitvoering	153	66
Totaal	<u>1.555</u>	<u>857</u>

De grootste investeringen in 2016 werden gedaan in installaties, informatie en communicatietechnologie en vervoersmiddelen. Van het totale investeringsbudget voor 2016 werd ca. 2/3e gebruikt.

Staat van vaste activa en afschrijvingen (x € 1.000)

Omschrijving van kapitaal-uitgaven	Boekwaarde per 1-1-2016	Investeringen 2016	Desinvesteringen 2016	Afschrijving 2016	Storno afschrijvingen i.v.m. desinvesteringen 2016	Boekwaarde per 31-12-2016
Grond	1.970	0	0	0	0	1.970
Voorzieningen aan terreinen	282	39	0	46	0	275
Gebouwen	9.793	155	0	557	0	9.391
Installaties	555	274	16	130	16	699
Machines	409	230	139	154	114	460
Automatisering	280	258	32	180	32	358
Inventarissen	221	88	46	68	44	239
Vervoermiddelen	2.022	358	318	481	265	1.848
Projecten in uitvoering	86	153	86	0	0	153
Totaal	<u>15.618</u>	<u>1.555</u>	<u>635</u>	<u>1.616</u>	<u>471</u>	<u>15.393</u>

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
 Voor identificatiedoeleinden.
 Behorend bij controleverklaring
 d.d. 03. APR. 2017

Financiële vaste activa (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Deelneming Propeople Holding BV	18	18
Langlopende lening U/G	600	600
Totaal financiële vaste activa	<u>618</u>	<u>618</u>

In 2007 is de besloten vennootschap Propeople Holding opgericht. Het doel van deze BV is het beheren van BV's, welke noodzakelijk worden geacht om de primaire doelstelling van WVS-Groep te realiseren. Flexkompaan B.V. is tegen intrinsieke waarde ondergebracht bij Propeople Holding B.V. In 2009 heeft Propeople Holding B.V. WVS Facilitair B.V. opgericht, welke B.V. een 50 % belang heeft verworven in Vof WVS Schoonmaak.

Aanvullende toelichting op de post Financiële activa

De WVS-groep heeft een 100 % deelneming in Propeople Holding B.V. (Propeople). Deze deelneming is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 18.000. Daarnaast heeft de WVS-groep ultimo 2016 een vordering op deze B.V. van € 600.000 uit hoofde van een verstrekte lening. Eind april 2012 zijn de aandelen van Accessio ReIntegratiediensten B.V., een 100 % dochteronderneming van Propeople, verkocht aan een derdenpartij. Het hiermede verband houdende verlies is verwerkt in de jaarrekening van Propeople Holding B.V. Het eigen vermogen van Propeople Holding B.V. is hierdoor gedaald naar € 116.000 negatief. De vraag is aan de orde of dit risico gevolgen heeft voor de waardering van de deelneming van WVS-groep en de verstrekte lening aan Propeople. WVS-groep verwacht voor Propeople voor 2017 e.v. positieve kasstromen, met name uit de schoonmaakactiviteiten. De directie verwacht dat daarmee de deelneming zijn waarde behoudt en dat Propeople in staat zal zijn de lening aan WVS-groep volledig af te lossen.

Wettende activa

Voorraden (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Grond- en hulpstoffen	996	1.115
Diverse voorraden	17	8
Totaal	<u>1.013</u>	<u>1.123</u>

De voorraden zijn met € 110.000 afgenomen ten opzichte van 2015. Verreweg het grootste deel van de voorraden heeft betrekking op de trappenproductie bij Industrie Bergen op Zoom.

Een voorziening voor incurantheid van de voorraden wordt ultimo 2016 niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Handelsdebiteuren	6.025	5.201
Af: voorziening wegens risico niet-invorderbaarheid	-124	-59
Totaal debiteuren	5.901	5.142
Personeelsvordering	105	123
Overige vorderingen	70	54
Totaal	<u>6.076</u>	<u>5.319</u>

Verhouding handelsdebiteuren/netto-omzet in % 19,2 16,6

Van de uitstaande handelsdebiteuren staat per 28-02-2017 nog € 415.800 open.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03 APR 2017

Liquide middelen (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kas	11	11
Bank- en girosaldo	<u>65</u>	<u>82</u>
Totaal	<u>76</u>	<u>93</u>

De kas- en banktegoeden zijn opgenomen onder de activa. Daarnaast zijn er nog schulden in rekening-courant die als kortlopende schuld onder de vlottende passiva gepresenteerd worden.

Schatkistbankieren

Voor decentrale overheden met een begrotingsomvang van minder dan € 500 miljoen geldt een drempelbedrag van 0,75 % van de jaarlijkse begroting. Het begrotingstotaal van WVS-Groep bedroeg voor 2016 € 85,4 miljoen. Het drempelbedrag is derhalve € 641.000. Het kwartaalgemiddelde van het rekening-courant saldo in 2016 was als volgt:

	<u>1e kw.</u>	<u>2e kw.</u>	<u>3e kw.</u>	<u>4e kw.</u>
Gebruik drempelbedrag	10	250	51	166
Drempelbedrag	641	641	641	641
Overtollig	631	391	590	475

Overlopende activa (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Vooruitbetaalde motorrijtuigenbelasting en - verzekering	17	58
Vooruitbetaalde verzekeringspremie overige	1	3
Diverse vooruitbetaalde onderhoudscontracten en licenties	295	126
Bonus Begeleid Werken	0	76
Overige posten	93	27
Totaal	<u>406</u>	<u>290</u>

Eigen vermogen

Algemene reserve (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Saldo per 1 januari	2.253	416
Vermeerderingen	0	1.837
Onttrekkingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo per 31 december	<u>2.253</u>	<u>2.253</u>

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03 APR 2017

Nog te bestemmen resultaat (x € 1.000)

In 2016 is het resultaat over 2015 (€ 529.000 winst) uitgekeerd aan de gemeenten.

	2016	2015
Saldo per 1 januari	529	1.837
Naar Algemene Reserve / naar gemeenten (2016)	-529	-1.837
Gerealiseerd resultaat	-252	529
Saldo per 31 december	-252	529

In de paragraaf overige gegevens in deze jaarrekening is het voorstel tot verwerking van het nadelige resultaat 2016 ad € 252.000 opgenomen.

Voorzieningen (x € 1.000)

	2016	2015
Rijkssubsidie		
Saldo per 1 januari	61	120
Vermeerderingen	0	0
Onttrekkingen	-45	-59
Saldo per 31 december	16	61

De voorziening rijkssubsidie betreft de terugbetalingsverplichting van ontvangen rijkssubsidie in verband met het niet behalen van de taakstelling van 0,62 S.E.'s voor 2014 (€16.198).

Langlopende schulden

Leningen (x € 1.000)

	2016	2015
Saldo per 1 januari	4.622	5.235
Aflossingen	-498	-613
Saldo per 31 december	4.124	4.622

De rentelast voor de langlopende schulden in 2016 was € 271.000.

Staat van leningen (x € 1.000)

Lening Nummer	Oorspronkelijk bedrag leningen	Jaar vd laatste aflossing	Rente-perc.	Restant leningen begin 2016	betaalde rente	aflossing	Restant-leningen ultimo 2016
Lening 88641	1.715	2017	5,05	228	0	0	228
Lening 90545	4.538	2024	6,09	1.634	100	181	1.453
Lening 91109	4.538	2025	6,05	1.815	110	182	1.633
Lening 95110	2.700	2022	5,33	945	50	135	810
	13.491			4.622	260	498	4.124

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03 APR 2017

Viottende passiva

Kortlopende schulden (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Crediteuren	2.761	2.731
Bank- en rekening-courantsaldi	4.742	3.300
Kasgeldlening	5.500	6.000
Overige schulden	<u>3.170</u>	<u>3.019</u>
Totaal per 31 december	<u>16.173</u>	<u>15.050</u>

Van het crediteurensaldo is per 28-02-2017 € 238.568 nog niet betaald.

De bank- en rekening-courantsaldi betreft het negatieve saldo op de BNG-hoofdrekening. Van de kredietruimte (€ 8 miljoen) op de BNG-hoofdrekening wordt ultimo 2016 ongeveer € 4,7 miljoen gebruikt als financiering op korte termijn. Gezien de gunstige voorwaarden biedt dit voordelen ten opzichte van aantrekking van extra langlopende financieringsruimte. Voor een verdere toelichting op de financiering wordt verwezen naar het onderdeel treasury, paragraaf 6 van de algemene toelichting.

Overige schulden (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Af te dragen belasting en premies	2.136	2.119
Af te dragen BTW	1.028	900
Diversen	<u>6</u>	<u>0</u>
Totaal overige schulden	<u>3.170</u>	<u>3.019</u>

Overlopende passiva (x € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Rente langlopende leningen	104	112
Te verrekenen inzake WIW	170	165
Accountantskosten	33	51
Vooruitontvangen subsidie diverse projecten	288	62
Nog te ontvangen facturen	70	0
Te betalen energie	0	14
Beëindigingsvergoeding / transitievergoeding	0	55
Reservering vakantie geld ambtelijk IKB	226	0
Vooruitontvangen rijkssubsidie	228	0
Overig	<u>149</u>	<u>87</u>
Totaal	<u>1.268</u>	<u>546</u>

Te verrekenen inzake WIW. Hierin zijn de rekening-courantverhoudingen met de overige gemeenten in het kader van de WIW-uitvoering opgenomen. In 2017 zullen de meeste WIW administraties worden afgerond.

Verloopoverzicht van de vooruitontvangen subsidies.

	<u>Saldo 1/1</u>	<u>Toev</u>	<u>Vriaval</u>	<u>Saldo 31/12</u>
Project "WAP"	31	252	283	0
Project "Single Parents Philip Morris"	0	23	0	23
Project "Senioren 55+ Philip Morris"	23	0	23	0
Project "UWV Wajong met Atea en IGo	42	0	42	0
Project "Sectorplan"	-34	825	535	256
Leerwerktrajecten	0	57	48	9
Totaal	<u>62</u>	<u>1157</u>	<u>931</u>	<u>288</u>

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03 APR 2017

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Openstaande verlofrechten van ambtelijke en SW-medewerkers (1)	€ 2.942.128
Vakantiegeldverplichting (juni tot en met december) SW-medewerkers (2)	€ 2.191.463
	<u>€ 5.133.591</u>

De betaalde premies c.q. opgenomen rechten worden in het jaar van betaling respectievelijk opname ten laste van de exploitatie gebracht.

1) gedeeltelijk op basis van verlofsaldi ultimo 2016; uurtarief op basis van gemiddelde salariskosten van het personeelsbestand.

2) Per 1-1-2017 start IKB (Individuele keuzebudget) voor de ambtelijke medewerkers. Hier maakt vakantiegeld onderdeel van uit. Derhalve is er in 2016 het gedeelte vakantiegeldverplichting (juni - decemeber 2016) mbt ambtelijke medewerkers ten laste van de exploitatie genomen en gereserveerd in de balans.

Daarnaast zijn er nog de navolgende verplichtingen aangegaan:

- Voor de nieuw aangeschafte en aan te schaffen bedrijf- en dienstauto's zijn/ worden 4 tot 6-jarige R.O.B -contracten afgesloten.
- Er worden nog enkele (kleine) bedrijfsruimten ten behoeve van de groenvoorziening gehuurd.

Per 1 januari 2016 is het schoonmaakcontract voor de gemeente Roosendaal middels europese aanbesteding gegund aan WVS-groep. Het schoonmaakbedrijf dat het contract die tijd had, is van mening dat er overname van personeel had moeten plaatsen. Dit verzoek is door WVS-groep afgewezen, daar zij niet aan de CAO-schoonmaak gebonden is. Het schoonmaakbedrijf heeft een claim ingediend bij WVS-groep.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d.03. APR. 2017.....

Toelichting op overzicht baten en lasten 2016

Toegevoegde waarde (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		2015
		2016	2016	
3.4	Netto omzet	31.715	29.351	32.017
3.4	Mutatie voorraad gereed product en onderh. werk	95	0	-22
3.4	Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-9.603	-8.902	-10.197
	Toegevoegde waarde	22.207	20.449	21.798

Verhouding directe kosten / netto-omzet (in %)	30,0	30,3	31,9
FTE's WSW (gemiddeld, exclusief Begeleid Werken)	2.195	2.119	2.314
Toegevoegde waarde per FTE (in €)	10.116	9.652	9.418

De netto omzet is ten opzichte van 2015 met 0,94 % gedaald. De stijging ten opzichte van de begroting bedraagt 8,05 %. De toegevoegde waarde (TW) is 1,88 % hoger dan 2015 en 8,60 % hoger dan begroot. De doelstelling ten aanzien van omzet is voor 2016 geheel gerealiseerd, evenals de doelstelling ten aanzien van toegevoegde waarde, ook indien men kijkt naar de TW per fte.

Bijdragen overheden (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		2015
		2016	2016	
4.1	Rijksbijdrage SW	57.743	55.915	61.121
4.2	Bijdragen lokale overheden	4.551	4.787	4.005
4.2	Overige subsidies overheid	1.217	540	637
	Totaal	63.511	61.242	65.763
	Aantal S.E.'s WSW gemiddeld	2.236	2.178	2.375
	Rijksbijdrage per S.E. gemiddeld (in €)	25.823	25.667	25.735

Het Rijk heeft aan de gemeente een participatiebudget WSW toegekend als lumpsum financiering. Deze is gebaseerd op een fictieve taakstelling. De berekening wordt volgens de formule "gerealiseerde taakstelling voorgaand jaar - blijfkanscorrectie voor lopend jaar" toegepast. Daarnaast heeft separaat nog afrekening plaatsgevonden met andere gemeenten mbt rijksbijdrage voor WSW-ers die in de loop van 2016 zijn verhuisd.

De bijdragen lokale overheden zijn de gemeentelijke bijdragen per WSW-deelnemer waartoe in de begroting 2016 is besloten. Deze bijdrage bedraagt € 427 per deelnemer. Daarnaast heeft een aanvullende bijdrage plaatsgevonden van € 1.214 per deelnemer, zijnde in totaal € 3.363.000.

De post "overige subsidies overheid" bevat onder andere Bonus begeleid werken van € 67.000, Loonkostensubsidie Beschutwerk € 12.000, Begeleiding Beschutwerk € 23.000, Leerwerktrajecten € 48.000 en ESF subsidie € 188.000.

Overige bedrijfsopbrengsten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		2015
		2016	2016	
3.4	Opbrengsten serviceniveau-overeenkomsten	1.871	1.756	1.966
	Overige opbrengsten	311	120	220
	Incidentele baten	26	0	126
3.3	Resultaat/boekwinst desinvesteringen	33	0	14
	Totaal overige bedrijfsopbrengsten	2.241	1.876	2.326

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03 APR 2017

WVS-Groep levert diverse diensten aan WVS Schoonmaak V.O.F. en Propeople Holding B.V. Dit vindt plaats op basis van service-niveau overeenkomsten waarin de diverse diensten staan beschreven en tegen welke kosten.

De overige opbrengsten bestaan uit opbrengsten vanuit projectbijdrage vanuit Philip Morris € 23.000, bijdrage vanuit personeel voor prive gebruik auto van de zaak € 60.000, diverse werkzaamheden voor oa SDW/GGZ WNB/ ATEA/ Sfeer voor jou en desinvesteringen.

Personeelskosten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2016	2016	2015
	Personeelskosten WSW	69.939	65.960	72.174
	Personeelskosten ambtelijk	6.161	6.418	6.108
	Inhuur personeel derden	5.850	4.712	4.863
	Totaal personeelskosten	81.950	77.090	83.145

Personeelskosten WSW (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2016	2016	2015
1.1	Lonen WSW	53.956	49.982	55.178
1.1	Sociale lasten WSW	9.195	8.468	9.310
1.1	Pensioenpremie WSW	4.715	5.273	5.822
3.4	Woon-werk vervoerskosten WSW	711	705	749
3.4	Collectief vervoerskosten WSW	487	393	437
3.4	Studiekosten	272	136	93
3.4	Kosten arbeidsontwikkeling	0	10	1
3.4	Overige personeelskosten WSW	426	823	422
4.2	Verstrekke loonkostensubsidies	177	170	162
	Totaal personeelskosten WSW	69.939	65.960	72.174

FTE's WSW (jaargemiddelde), excl. Beg. Werken	2.195	2.119	2.314
Personeelskosten WSW per FTE (in €)	31.860	31.135	31.188
Verhouding soc. lasten en pens. pr. tov lonen WSW (%)	25,8	27,5	27,4

De totale kosten voor het SW-personeel, € 69.939.000 hebben betrekking op een gemiddelde formatie van 2.195 full-time-equivalents (FTE) (exclusief begeleid werken). Begroot was een gemiddelde formatie van 2.119 FTE's.

De kosten SW-personeel zijn in 2016 met 3,1 % gedaald ten opzichte van 2015. Het aantal FTE SW (exclusief begeleid werken) is met 5,13 % gedaald. Derhalve zijn de kosten per FTE SW met 2,15 % gestegen. In de begroting was uitgegaan van een daling van 0,17 %.

De sociale lasten bedragen in 2016 17,04 % van het brutoloon. Begroot is 16,94% en 2015 16,87%

De pensioenpremies zijn in 2016 19% lager dan in 2015 en 9 % hoger dan begroot. Dit komt mede door de grote afwijking in fte.

De kosten van collectief vervoer zijn niet binnen de begroting gebleven en 11 % hoger dan in 2015. Dit komt mede door de grote afwijking in fte. Ten opzichte van de begroting werd er € 38.000 minder loonkostensubsidie betaald aan betreffende werkgevers.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. ...0.3.APR.2017.....

Personeelskosten ambtenaren (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2016	2016	2015
1.1	Lonen	4.724	4.852	4.634
1.1	Sociale lasten	587	595	592
1.1	Pensioenlasten	561	761	622
3.4	Reiskosten	43	50	43
3.4	Studiekosten	172	100	105
3.4	Overige personeelskosten	74	60	112
	Totaal	6.161	6.418	6.108
	Formatie ten laste van exploitatie	78,8	84,2	83,5
	Formatie ten laste van voorzieningen	0,0	0	0,0
	Aantal ambtenaren (FTE's gemiddeld)	78,8	84,2	83,5
	Personeelskosten ambtelijk per FTE (in €)	78	76	73
	Verhouding sociale lasten / lonen ambtelijk (in %)	12,4	12,3	12,8

De gemiddelde formatie van regulier personeel (ambtenaren en inhuur van Flexkompaan regulier) over 2016 bedroeg 176,93 full-time-equivalents (FTE: een formatieplaats van 36 uur).

De gemiddelde loonkosten per ambtenaar zijn ten opzichte van de begroting met 7,3 % gedaald per FTE. Het aantal ambtenaren neemt alleen maar af. Nieuwe medewerkers komen in dienst van Flexkompaan B.V.

De sociale lasten zijn ten opzichte van 2015 gedaald met 0,84 %. De pensioenpremies zijn gedaald met 9,81 %.

Inhuur personeel derden (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2016	2016	2015
3.0	Inhuur Flexkompaan	5.201	4.562	4.450
3.0	Inhuur Flexkompaan Participatie (Beschut Werk)	28	0	0
3.0	Inhuur Stichting WBW	2	0	0
3.0	Overige inhuur	619	150	413
3.0	Totaal inhuur personeel derden	5.850	4.712	4.863

In 2016 zijn gemiddeld fte's 98,14 ingehuurd van Flexkompaan. Om wachtgeld-problematieken te voorkomen wordt nieuw personeel via Flexkompaan B.V. tewerkgesteld. De totale personeelsformatie (ambtelijk en inhuur) is 0,7 fte boven 2015, zoals uit bijgaand overzicht blijkt. Inhuur Stichting WBW heeft betrekking op projecten waarbij personen met een afstand tot de arbeidsmarkt een integratieproject wordt geboden om deze afstand te verkleinen en zo mogelijk op te heffen. In 2015 is stichting WBW opgeheven. De overige inhuur betreft inhuur WiW-medewerkers en overige indirecte uitzendkrachten. (met name voor de Arbodienst en afdeling F&A en ICT).

	Begroot		
	2016	2016	2015
Ambtelijke medewerkers, gemiddeld aantal FTE's	78,8	84,2	83,5
Flexkompaan regulier, gemiddeld aantal FTE's	96,5	85,0	86,2
Flexkompaan Participatie, gemiddeld aantal FTE's	1,6	0	0
	176,9	169,2	169,7

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 03 APR 2017

Afschrijvingskosten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2016	2016	2015
2.3	Afschrijving materiële vaste activa	1.616	1.580	1.558

De afschrijvingen zijn € 58.000 hoger dan 2015. De investeringen zijn toegelicht op bladzijde 23. Ten opzichte van de begroting zijn de afschrijvingen € 36.000 hoger.

Overige bedrijfskosten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2016	2016	2015
3.4	Huren	47	73	72
3.4	Onderhoud	1.675	1.587	1.687
3.1	Energie	853	1.002	862
3.4	Indirecte productiekosten	246	204	250
3.4	Reiskosten werkkilometers	48	64	51
3.4	Onderzoek en advies	171	190	208
3.4	Marketing- en verkoopkosten	133	141	79
3.4	Algemene kosten	1.195	1.299	1.138
3.4	Incidentele lasten	29	0	13
	Totaal	4.397	4.560	4.358

De huurlasten bestaan voor een groot deel de huur van een steunpunten in Zevenbergen en Woensdrecht t.b.v. de groenvoorziening alsmede huur van bedrijfsmiddelen.

De onderhoudskosten zijn ten opzichte van 2015 gedaald met 0,7 %. In vergelijking met de begroting bedraagt de stijging 5,55 %.

De energiekosten zijn met 1,28 % gedaald ten opzichte van 2015. De voornaamste oorzaak van de daling vindt zijn oorzaak in de lagere brandstofkosten voor het wagenpark en machines.

Indirecte productiekosten zijn 1,6% gedaald ten opzichte van 2015, de realisatie is 20,59% hoger dan begroot.

Reiskosten werkkilometers zijn met 5,9 % gedaald ten opzichte van 2015.

Onderzoek en advieskosten zijn met 17,0 % gedaald ten opzichte van 2015.

Marketing en verkoopkosten zijn met 68,8 % gestegen ten opzichte van 2015. Deze stijging komt door de extra marketing inspanning omtrent de nieuwe logo's. De kosten werden gefinancierd uit de gelden van het SW sectorplan West Brabant.

De algemene kosten 5% gestegen opzichte van 2015. De kosten zijn 7,9 % lager dan de begroting.

In het algemeen kan worden gesteld dat er nog steeds gestreefd wordt naar kostenbesparingen op allerlei kostensoorten, maar dat de "rek" steeds minder wordt.

Incidentele lasten (x € 1.000)

	Begroot		
	2016	2016	2015
WGA premie / Afrekening 2014	19		0
WVS subsidie 2015	10		6
PWRI premie 2014	0		5
Naheffing ABP	0		2
	29	0	13

De incidentele lasten worden verantwoord onder de overige bedrijfskosten.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03 APR 2017

Incidentele baten (x € 1.000)

	Begroot		2015
	2016	2016	
Reserveringsverschillen Wsw-subsidie oude jaren	7		0
Wsw-subsidie 2015	9		0
Restitutie PWRI	10		0
Uitkering Onderlinge Verzekeringen Overheid	0		1
Vrijval overreserveringen voorgaande jaren	0		92
Vrijval overreservering rijkssubsidie	0		8
Premierestituties diverse instanties	0		25
	26	0	126

De incidentele baten worden verantwoord onder de overige opbrengsten.

Totaal incidentele baten en lasten (x € 1.000)	-3	0	113
--	----	---	-----

Rentebaten en -lasten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		2015
		2016	2016	
2.1	Langlopende leningen BNG o/g	264	308	296
	Langlopende lening w/g Propeople Holding	-24	-26	-28
	Kasgeldlening BNG	8	40	25
2.1	Overige rentebaten en -lasten	0	15	4
	Totaal	248	337	297

De rentelasten zijn ten opzichte van 2015 afgenomen met 16,2 %. In paragraaf 6 van de algemene toelichting is het treasury-beleid verder toegelicht.

Resultaat verbonden partijen (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		2015
		2016	2016	
2.1	Dividend deelnemingen	0	0	0

Ook in 2016 is door de Algemene vergadering van aandeelhouders van Propeople Holding B.V. besloten geen dividend uit te keren. Er is in 2016 geen aflossing op de lening gedaan.

Gerealiseerd resultaat (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		2015
		2016	2016	
6.0	Saldo	-252	0	529

De exploitatie sluit met een nadelig resultaat van € 252.000. In de paragraaf "overige gegevens" is het voorstel tot bestemming van dit resultaat opgenomen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03 APR 2017

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

In het kader van de WNT dienen de beloningen aan topfunctionarissen te worden bekendgemaakt, alsmede de beloningen aan andere functionarissen die het bezoldigingsmaximum van 179.000 (op jaarbasis) te boven gaan.

De topfunctionarissen van WVS-groep zijn de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur, alsmede de Algemeen Directeur. Van de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur ontvingen in 2016 alleen de zg. externe leden een beloning.

Naam	Funcie	Omvang dienstverband	Beloning	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	totale beloning	Norm 2016	Beloning in 2015
Dhr. J-P Schouw	voorzitter AB/ DB	nvt	0	0	0	0	26.850	0
Dhr. A. van der Weegen	lid AB	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr. J. Schipper	extern lid DB tot 1-4-2016	nvt	60	0	0	0	4.450	4.185
Dhr. S. Vermeulen	extern lid DB tot 1-1-2016	nvt	0	0	0	0	0	4.537
Dhr. H. Verbraak	plv. Voorzitter AB/DB	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr. L. van der Beek	lid AB/DB	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr. F. Hartevelde	lid AB	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr. T. Zwiers	lid AB	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr, M.J. de Bruijn	lid AB vanaf 01-04-2016	nvt	0	0	0	0	13.425	0
Dhr, A.M, van Beers	extern lid DB vanaf 01-04-2016	nvt	3.000	0	0	3.000	13.425	0
Dhr, P. vd Velden	extern lid DB vanaf 01-04-2016	nvt	3.223	0	0	3.223	13.425	0

Naam	Functie	Omvang dienstverband	Beloning	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	totale beloning	Norm 2016	Beloning in 2015
Dhr. C. Zijlmans	lid AB	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr. P. Utens	lid AB tot 15-9 2015	nvt	0	0	0	0	0	0
Dhr J. Aarts	lid AB vanaf 15-9 2015	nvt	0	0	0	0	17.900	0
Dhr. R. Lazeroms	lid AB tot 1-4-2016	nvt	0	0	0	0	4.450	0
Dhr. JHG Koopman	Alg. directeur	100%	128.099	0	14.301	142.400	179.000	134.382

De algemeen directeur is het gehele jaar in dienst geweest op basis van 40 uur p/w

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.0.3. APR. 2017.....

Overige gegevens

Voorstel tot verwerking van het resultaat

Voorgesteld wordt om het gerealiseerd resultaat over 2016 ad. € 252.000 verlies ten laste van de algemene reserve te brengen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 vindt er geen nieuwe instroom meer plaats van in de SW. Door uitstroom van SW-medewerkers kan er onzekerheid ontstaan over de continuïteit van de voortzetting van de huidige activiteiten van WVS voor de komende periode. In 2015 is door de deelnemende gemeenten besloten om WVS-groep als 'Leer-Werkbedrijf' in te zetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De kennis rondom mensontwikkeling zal worden ingezet t.b.v. de werkpleinen. WVS-groep zal mensen in eerste instantie, met behoud van uitkering, voor een periode van maximaal 6 maanden activeren. Daarna kunnen mensen middels detacheringen geplaatst worden in de arbeidsmarkt. De veranderende rol van WVS-groep binnen de Participatiewet zal ondersteunend zijn aan de ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeenten in de GR zijn "eigenaar" en hebben belang bij het optimaal inrichten van de uitvoeringsketen van de Participatiewet waarbij de beperktere middelen zo breed mogelijk worden ingezet. De bestuursopdracht over de herstructurering van het SW-bedrijf bevindt zich in een fase waarbij gestreefd wordt samen met de werkpleinen 'Hart van West-Brabant' en 'De Brabantse Wal', de werkprocessen op elkaar af te stemmen en de Participatiewet zo integraal mogelijk uit te voeren.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03 APR 2017

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is als separate bijlage toegevoegd aan de jaarstukken.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 03 APR 2017